

17.06.2021

Helsingin kaupunki
Kaupunginhallitus

Nuorisoneuvoston lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Katju Aron aloitteesta koskien nuorten häirintäyhteyskanavan perustamista

Häirintä, ahdistelu ja kiusaaminen lisäävät turvattomuutta ja uhkaavat nuorten hyvinvointia. Nuorisoneuvosto kannustaa kaupunkia yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa ratkaisujen löytämiseen nuorten turvattomuuden ehkäisemiseksi. Nuorten kokemana turvattomuus ilmenee esimerkiksi jätetyistä nuorten aloitteista ja nuorten keskuudessa tapahtuvan väkivallan lisääntyneestä uutisoinnista. Samalla häirinnän, ahdistelun tai kiusaamisen kohteeksi joutuneet nuoret ovat epävarmoja yhteyden ottamisesta viranomaisiin ja rikosilmoituksen tekemisestä. Matalan kynnyksen ratkaisu ongelmalle on näin ollen löydettävä pian.

Nuorisoneuvosto katsoo, että kaupungilla tulee olla nollatoleranssi häirinnän, ahdistelun ja kiusaamisen suhteen. Nuorisoneuvosto muistuttaa, että häirintä, ahdistelu ja kiusaaminen ovat kaikki rikoksia, ja rikolliseen toimintaan on kaupungin suhtauduttava asianmukaisella vakavuudella ja ilmoitettava tapahtuneista rikoksista poliisille. Rikosten ennalta estäminen ja rikoksen uhriksi joutuneen tukeminen ovat kuitenkin yhtä tärkeitä asioita, joita kaupungin ei tule unohtaa.

Aloitteentekijöiden esittämä matalan kynnyksen häirintäyhteyskanava olisi yksi mahdollinen ratkaisu, jonka kokeilemista nuorisoneuvosto kannattaa. Häirintäyhteyskanavan toimivuuden ytimessä on se, että yhteyden ottaminen on helppoa ja nopeaa eikä edellytä pitkää jonottamista. Monet nuorille suunnatut, vastaavanlaiset palvelut, kuten Sekasin-chat, valitettavasti tunnetaan nuorten keskuudessa maineestaan hitaina ja ruuhkautuneina. Monella nuorella saattaa olla tarve soittaa luotettavalle taholle heti rikoksen tapahduttua tai pyytää apua rikoksen ollessa vielä meneillään. Häirintä-, ahdistelu- tai kiusaamistilanteissa ei auta, jos nuori joutuu odottelemaan. Samalla kynnyksellä edes ottaa yhteyttä kasvaa korkeammaksi, mikäli on tiedossa, että yhteyden saaminen on hankalaa.

Toisena tärkeänä edellytyksenä häirintäyhteyskanavan onnistumiselle on kohderyhmän eli nuorten tavoittaminen. Monet nuorille suunnatuista, esi-

17.06.2021

merkiksi mielenterveyteen liittyvistä kaupungin palveluista eivät ole nuorille tuttuja ja nuori joutuu usein itse tekemään tutkimustyötä löytääkseen apua. Häirintäyhteyskanavasta on tiedotettava laajasti niissä paikoissa ja sosiaalisen median alustoilla, joissa nuoret viettävät aikaa.

Nuorisoneuvosto toteaa, että on ehdottoman tärkeitä turvata häirintäyhteyskanavan luotettavuus ja turvallisuus nuorten näkökulmasta. Kanavan on ansaittava nuorten luottamus, jotta nuoret sitä käyttäisivät. Moni palvelua tarvitsevista saattaa hävetä itseensä kohdistunutta kiusaamista, ahdistelua tai häirintää. Niihin liittyvät kokemukset ovat usein todella henkilökohtaisia ja nuori itse voi kokea jopa syyllisyyttä kokemuksistaan, minkä takia jatkotoimenpiteistä on keskusteltava myös nuoren ehdoilla ja nuoren toiveet tarkasti kuunnellen. Siksi kaupungin on myös viestittävä selkeästi olevansa rikoksen uhrin tukena ja siitä, että rikoksissa vastuu on rikosentekijällä niin rikosoikeudellisesti kuin muutoinkin. Lisäksi kanavan yhteyshenkilöillä tulee olla salassapitovelvollisuus siten, että keskustelut nuoren kanssa ovat täysin luottamuksellisia. Luottamuksellisuudesta voi poiketa nuoren luvalla tai mikäli nuorten terveys ja hyvinvointi ovat vakavasti uhattuna. Nuoren täytyy myös tietää keskustelujen olevan luottamuksellisia.

Häirintäyhteyskanavan käyttäminen on oltava selkeää ja yksinkertaista. Palvelun käyttämisestä ja muutoinkin häirintä-, ahdistus- ja kiusaamislanteessa toimimisesta, on ohjeistettava nuoria. Nuorisoneuvosto toivoo, että kaupunki mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon myös kansalliskielten lisäksi Helsingin suurimpia vähemmistökieliä häirintäyhteyskanavaa suunnitellessaan, sillä monelle vierasta kieltä äidinkielenään puhuvalle kynnyks ottaa yhteyttä voi olla erityisen korkea. Ollakseen maailman toimivin kaupunki, kaupungin on suunniteltava palveluitaan niin, että se mahdollisimman hyvin palvelee mahdollisimman monia nuoria.

Nuorisoneuvosto tunnistaa vastaavanlaisten palveluiden olemassaolon. Esimerkiksi valtakunnallinen Rikosuhripäivystys on yksi palveluista, joka on useammalle tuttu. Nuorisoneuvosto pitää kuitenkin kannattavana sitä, että helsinkiläisille nuorille olisi oma häirintäyhdyskanavansa, johon voi matalalla kynnyksellä ottaa yhteyttä myös silloin, kun epäasiallinen kohtelu ole vielä kärjistynyt rikokseksi.

Rikosuhripäivystys kuulostaa jo nimensä perusteella siltä, että on täytynyt sattua jotain erittäin vakavaa, ennen kuin päivystykseen voi ottaa yhteyttä. Häirintäyhdyskanavan ja esimerkiksi Rikosuhripäivystyksen ero olisi juurikin se, että paikallisella, nimenomaan nuorille suunnatulla ja ei ainoastaan rikoksiin rajoittuvalla avulla on huomattavampia mahdollisuuksia menestyä ja olla kaipaamamme toimiva ratkaisu uhrin välittämiseksi avun piiriin.

17.06.2021

Helsinki tarvitsee nuorten häirintäyhteyshenkilöitä. Nuorisoneuvosto yhtyy aloitteentekijöiden esitykseen erityisen häirintäyhteyshenkilön tehtävästä poistaa esteitä nuoren avun saamisen tieltä ja välittömästi ratkoa nuorten ongelmia asianosaisten tahojen kanssa, jotta kaupunki voisi tarjota parempaa, matalan kynnyksen tukea häirinnän, ahdistelun ja kiusaamisen uhreille. Nuorisoneuvosto kannustaa kaupunkia välittömästi selvittämään häirintäyhteyshenkilön tehtävän perustamisen edellytyksiä ja tekemään tarpeellisia toimia toiminnan aloittamiseksi.

Monet nuoret kokevat kiusaamista ja häirintää päivittäin. Aina tämä ei kuitenkaan tule ilmi selkeästi, esimerkiksi väkivaltaisuuksina, vaan enemmänkin lähes huomaamattomana, ahdistavana ilmapiirinä, ulkopuolelle jättämisenä tai sopimattomina kommentteina. Nuorisoneuvosto katsoo, että vaikkakin häirintä, ahdistelu ja kiusaaminen ovat useimmiten rikoksia, on tärkeää huomioida, etteivät kaikki nuorille turvattomuutta aiheuttavat asiat ole laittomia tai ehkä edes näy ulkopuolelle. Sen lisäksi, että nuorta tulee auttamaan rikoksen ilmoittamisesta poliisille, tulee hänellä olla mahdollisuus myös ympäristöön, joka ei puutu epäasialliseen kohteluun vasta, kun se kärjistyy rikokseksi.

Henkisen väkivallan ja pienten, passiivis-aggressiivisten eleiden rekisteröinti on kieltämättä hankalaa, ellei mahdotonta, mutta niihin voidaan puuttua ennaltaehkäisevästi, esimerkiksi parantamalla ilmapiiriä kouluissa ja julkisten paikkojen turvallisuutta. Ensisijaisen tavoitteen tulee olla se, ettei epäasiallista kohtelua tai rikosta tapahdu. Mikäli niin kuitenkin käy, on tärkeää, että nuorilla on mahdollisuus saada apua nopeasti ja että jokaisella nuorella on vähintään yksi luotettava aikuinen, jonka puoleen kääntyä.

Lisätiedot

August Kiattrakoolchai, nuorisoneuvoston 2. varapuheenjohtaja, puh: 046 528 1442
august.kiattrakoolchai(at)gmail.com

Nuorisoneuvosto

August Kiattrakoolchai
nuorisoneuvoston 2. varapuheenjohtaja